

Hoe de slimme camera's er kwamen

De introductie van de 'classroom scanners' verliep niet volgens de regels, blijkt uit een reconstructie van #cameragate. Privacy-bewakers werden te laat geraadpleegd

4

Wetenschapsfraude De publicaties waarin Lorenza Colzato sjoemelde, zijn ten onrechte uit het onderzoeksrapport weggelakt, vinden zowel de Commissie Wetenschappelijke Integriteit als het instituuts- en faculteitsbestuur. In Dresden, waar Colzato nu werkt, zijn professoren 'geschokt'

3. [Redacted]

Er zijn minimaal 12 proefpersonen verwijderd.

4. [Redacted]

Er zijn zes proefpersonen verwijderd.

5. [Redacted]

Er zijn twee proefpersonen weggelaten.

10

'Het lijkt de toeslagenaffaire wel' De universiteit belooft transparantie en een veilig klimaat. In plaats daarvan verscheen er stilletjes een zwartgelakt rapport, treurt Bart van der Steen

NK Tegenwindfietsen 'Doping mag, als je maar deelt met de rest'

De helft draagt geen mondkapje, maar de docent zegt niets

Aan het begin van het tweede semester wordt de mondkapjesplicht maar matig nageleefd, blijkt uit een rondgang.

DOOR OSCAR VAN PUTTEN

Maandagochtend is het doodstil in de hal van het Van Steenis, maar de collegezalen zitten propvol. Zodra die colleges eindigen, stroomt de kantine vol met studenten die komen napraten, lunchen of studeren. Na twee stille weken waarin het hoger onderwijs weer open mocht, is het tweede semester begonnen. Marjolein Brinkman (22) begint vandaag aan haar master archeologie. 'Ik deed vorig jaar een minor online. Dat was erg lastig, fysiek vind ik veel fijner.' De docent vond dat kennelijk ook. 'Hij benadrukte dat het een moeilijk vak was en dat we echt naar college moesten komen.' Ze voelt zich veilig, want ze is net hersteld van corona. 'Anders had ik het spannend gevonden, want de zaal zat echt vol. De helft droeg geen mondkapje en daar zei de docent niets van. En bovendien zat er iemand voor me te kuchen.' 'Er hadden zich veel mensen ziek gemeld', aldus studiegenoot Daan Postma (23). 'Maar dat is niet zo gek met 90.000 besmettingen per dag.' Hij heeft net een booster gehad. 'De mentaliteit is inmiddels echt ver-

anderd. Mensen zijn er niet meer bang voor, en het helpt dat je niet zo ziek wordt van Omikron.' In de wandelgangen van het Lipsius draagt iedereen een mondkapje, maar in de volle collegezalen laten studenten hun gezicht onbedekt. In de kantine is het rond lunchtijd druk. 'Je kunt om je lu-card gevraagd worden', waarschuwen tientallen bordjes. Aan elke tafel staat maar één stoel. Bezoekers schuiven desondanks samen aan. Het verschilt per gebouw hoe de kantes ingericht zijn. Medewerkers in het Van Steenis en het Pieter de la Court hebben dezelfde kunstmatige schaarste gecreëerd. In het Kamerlingh Onnes Gebouw daarentegen staan alle stoelen en tafels nog op hun oude, vertrouwde plek. Tijdens de lunch blijven die grotere delen onbezet. 'De meeste colleges zijn hier online', merkt een voorbijganger op. Bij Sociale Wetenschappen 'valt het mee qua drukte', zeggen studenten die staan te flieren. Binnen plaatst een medewerker een groot bord: 'Mondkapje verplicht.' Maar ook hier gingen ze in de collegezaal af, zeggen Petra, Eva en Rik (alledrie 23, lerarenopleiding). 'Maar we probeerden afstand te houden', zegt Eva. 'Het college was hybride, dus er was ook een livestream', vult Petra aan. 'Ik ga ervan uit dat zieke mensen het verstand hebben om thuis te blijven.'

Het wordt te druk, universiteiten willen internationals weren

Nederlandse universiteiten willen het aantal buitenlandse studenten begrenzen. De groei is bij sommige opleidingen zo groot dat de onderwijskwaliteit in het gedrang komt en de werkdruk onbeheersbaar wordt.

DOOR SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK

Dit jaar staan er bijna 80.000 internationale studenten ingeschreven. Dat is ruim 14 procent meer dan het jaar ervoor, schrijft de Vereniging Universiteiten van Nederland (UNI) in een persbericht. Ook het totale aantal studenten aan universiteiten is ten opzichte van 2020-2021 met 4 procent gestegen naar een recordhoogte van ruim 340.000. 'Bij een deel van de opleidingen is de groei van internationale studenten te groot om de kwaliteit van het onderwijs hoog te houden en de werkdruk beheersbaar te maken', aldus UNI-voorzitter Pieter Duisenberg. 'Universiteiten hebben daarom snel extra instrumenten nodig om verder te kunnen sturen op in-

ternationale studentenaantallen.' De universiteiten willen al sinds 2018 dat Den Haag ingrijpt, maar daar is nog niets van terechtgekomen. Op het wenslijstje staan drie dingen: een numerus fixus voor Engelstalige trajecten binnen opleidingen, een maximum aantal niet-EER-studenten per opleiding en een noodfixus indien blijkt dat het aantal aanmeldingen zo hard stijgt dat de opleiding in de problemen komt. 'De druk op universiteiten wordt steeds groter', zei Duisenberg maandag in het NOS *Radio 1 Journaal*. 'De collegezalen worden voller, er is meer vraag naar kamers en de werkdruk onder docenten neemt toe, omdat de financiering niet gelijk meegroeit.' Volgens hem mogen universiteiten in andere landen wel maxima stellen aan internationals. 'Daarin is Nederland echt anders. Wij moeten iedere student die zich aanmeldt ook aanmerken.' Duisenberg hoopt dat de politiek 'hard aan de slag gaat' met de drie wensen van de universiteiten. 'Omdat het heel erg nodig is.'

Pechgeneratie wil geld zien

Een eerlijke compensatie voor leenstelselstudenten, dat is waar zo'n 8000 studenten zaterdag op het Museumplein voor protesteerden. In 2023 komt de basisbeurs na acht jaar weer terug, maar dat betekent ook dat er veel studenten precies tussen wal en schip zijn gevallen.

Het kabinet heeft een miljard euro uitgetrokken om die studenten te compenseren. Dat vinden organisatoren FNW Young & United en de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) te weinig. 'Het doel is volledige compensatie voor een basisbeurs

gedurende een periode van hun hele studie. Ook voor studenten die misschien niet hebben geleend', zei LSVb-voorzitter Ama Boahene tegen ATS. Onderwijsminister Dijkgraaf liet na het protest weten 'een open gesprek' te gaan voeren met de initiatiefnemers. Foto ANP

Wie steelt er ondergoed? Studenten vermoeden 'een oude vieze man'

In de wasruimte van het Omegaplantsoen, het Duwo-complex bij station Lammenschans, is een kledingdief actief. De dader lijkt het vooral gemunt te hebben op dure kleding en ondergoed.

DOOR SUSAN WICHERS

Lammenschansbewoner Sabrina (20, doktersassistent) haalde twee weken geleden haar kleding op uit de wasruimte, om bij het opruimen van de schone was te ontdekken dat er iets miste: haar ondergoed. 'In het bijzonder strings, die ook nog eens best wel duur waren', vertelt Sabrina, die niet met haar achternaam in de krant wil. Op Facebook deed ze een oproep of meer mensen kleding misten na een wasbeurt. 'Van twee mensen kreeg ik een bericht dat ze het ook hadden meegemaakt, en een van hen kende ook weer andere mensen bij wie het was gebeurd. Van een meisje was haar Calvin Klein-ondergoed gestolen. Het geeft me wel een beetje een naar gevoel. Onveilig zou ik niet willen zeggen, maar ik voel me er totaal niet comfortabel bij.' Bart Bussink (27, financieel recht), lid van de bewonerscommissie van de flat, zegt dat hij over mogelijke oplossingen in gesprek is met Duwo. De commissie pleit bijvoorbeeld voor cameratoezicht. 'We wilden beelden bekijken, maar dat kan niet', aldus Bussink. 'In de was-

ruimte hangen geen camera's. Op de rest van de campus hangen wel camera's, maar die staan uit.' 'Duwo is bang voor privacy-issues. Maar als mensen weten dat ze gefilmd worden en de beelden slechts tijdelijk worden opgeslagen, lijkt dat me best overkomelijk.' Alleen bewoners hebben toegang tot de wasserette, volgens Bussink. 'Al kan er iemand meelopen. Het beeld heerst dat het een oude vieze man is, maar het kan natuurlijk ook nog een bewoner zelf zijn. Dan zou het op camerabeelden ook moeilijker te zien zijn of iemand voor z'n eigen was gaat.' Voor nu heeft de bewonerscommissie iedereen gewaarschuwd om de politie te bellen als ze iets verdachts zien. 'We hebben ook aangeraden om te zorgen dat je was zo snel mogelijk weghaalt, want soms ligt het er een nacht. Dat is alleen wel *victim blaming*. Ik heb liever dat degene die het doet wordt opgepakt.' Een woordvoerder laat weten dat Duwo inderdaad op de hoogte is van het probleem, maar voorlopig nog geen cameratoezicht zal invoeren. 'Het plaatsen van camera's grijpt altijd in op de privacy van bewoners en doen we in overleg met de bewoners en politie echt alleen in het uiterste geval. Als dit nu vaker gebeurt, is het belangrijk dat onze bewoners dit bij ons blijven melden en we adviseren ook om aangifte van diefstal bij de politie te doen.' Vorig jaar was er ook al een dief actief in de flats bij Lammenschans, die had het gemunt op pakketjes die hij weer doorverkocht op Marktplaats. Hij bleek een medebewoner en is uiteindelijk gearresteerd.

Leiden gaat in tegen kabinet en wil bsa niet versoepelen

Het kabinet wil het bindend studieadvies (bsa) versoepelen. Ook in het tweede jaar krijgen studenten de kans om de norm te halen. Maar Leiden ziet dat niet zitten.

DOOR VINCENT BONGERS

Het kabinet is van plan om het bsa aan te passen. 'Studenten die in het eerste jaar niet het bsa halen, krijgen de kans om in het tweede jaar de puntennorm alsnog te halen', staat in het regeerakkoord. Maar daar volgt wel een nuancering op. 'Bij evident onvoldoende studievoortgang behoudt de instelling de mogelijkheid om een bindend studieadvies af te geven aan het einde van het eerste jaar'. De aangepaste norm zou bijdragen 'aan het verhogen van het studentenwelzijn'. Studentenpartij ONS vroeg tijdens de universiteitsraadsvergadering maandag wat het college van de kabinetsplannen vond. 'Hiermee verzwakt de nieuwe regering een middel waarmee universiteiten het niet-bekostigd onderwijs binnen de perken kunnen houden', schrijft de partij. Rector Hester Bijl zag een versoepeling niet zitten. 'We zijn op dit moment voor het behoud van het bsa zoals deze nu is. De suggestie om een zogeheten doorstroomnorm in te voeren, dus

de bsa pas na twee jaar in te voeren, ondersteunen wij niet. Daar kleven namelijk negatieve aspecten aan. Zo kunnen studenten mogelijk juist meer jaren verliezen als ze langer een opleiding blijven volgen die niet bij ze past.' De regeling aanpassen is alleen een goed idee als uit meer onderzoek blijkt dat de voorgestelde versoepeling een verbetering is, aldus Bijl. Die feiten ontbreken echter nog. 'Er is meer informatie nodig. De Universiteiten van Nederland (UNI) heeft er bij de minister Dijkgraaf van Hoger Onderwijs op aangedrongen om het bsa veel beter te duiden en uit te diepen. De UNI stelt voornamelijk: behoud het huidige bsa, en doe meer onderzoek naar de effecten. Uiteraard zijn studentenwelzijn en prestatiedruk erg belangrijk om daarin mee te nemen.' Bram Leferink op Reinken (ONS) wilde nog een bevestiging van het college over de Leidse regeling. 'Als ik het goed begrijp is het college voor een bsa van 45 studiepunten gedurende een periode van hun hele studie. Ook voor studenten die misschien niet hebben geleend', zei LSVb-voorzitter Ama Boahene tegen ATS. Onderwijsminister Dijkgraaf liet na het protest weten 'een open gesprek' te gaan voeren met de initiatiefnemers. Foto ANP

'Uiteraard zullen we ook kijken naar studentenwelzijn en prestatiedruk'

dat na één jaar wordt gegeven.' 'We hebben niet de indruk dat we fout zitten met de huidige regeling', reageerde Bijl. 'We hebben geen reden om te twijfelen aan de effectiviteit van het bsa. Het heeft ook echt invloed op het studiegedrag. We zien echter ook dat er een nationaal debat over het advies is, en staan zeker open om daar nog een keer naar de regeling te kijken.'

Het Laatste Oordeel laat zien hoe neurotici zich voelen

Nu de musea eindelijk weer open zijn, moet ik terugdenken aan Museum de Fundatie te Zwolle, waar ik mijn eerste psychose opliep, of het Centraal Museum in Utrecht dat ik ook in een sombere periode van mijn leven bezocht. Eerder beschreef ik hoe kunst maken de aandacht van mijn hersenrommel verlegde naar iets uiterlijks, zoals een schilderdoek. De balans met de buitenwereld werd zo weer iets hersteld en dat gold niet alleen voor mij, maar ook voor de medebewoners in het Dolhuis die tekenden of schilderen (of rookten). Maar in deze periode keek ik ook kunst, en niet alleen bij de kunstgeschiedenisvakken die ik volgde. Hoewel ik bibberend van angst in de collegezaal *Het Laatste Oordeel* van Rogier Van der Weyden aanschouwde, hielp het wel degelijk als afleiding.

Dat gold ook voor enkele museumbezoeken. Mijn laatste was in maart 2020, op de dag voordat Nederland in lockdown ging. De Lakenhal was de meest voor de hand liggende bestemming. Ik mocht weliswaar wel af en toe de afdeling verlaten, maar om nou helemaal naar Amsterdam te reizen voor een middelmatige tentoonstelling in het Stedelijk Museum, dat was ook weer zowat.

Sommige werken geven licht. Ze zwaaien bijna naar je bij binnenkomst van een museumzaal. In de Lakenhal is dat het schilderij dat al vijfhonderd jaar in stilte wacht op nieuwsgierige toeschouwers: *Het Laatste Oordeel* van Lucas van Leyden.

Dit werk symboliseert wat veel neurotici voelen. Het groen, de dromerige lucht, samen met de gruwelen van het beest en de duivelsknechten. De zwarte kant van de ziel én het verlangen naar dat zalige len-tegevoel van het goede met een blauwe hemel en een grasveld vol nimfen, engelen en bomen. De innerlijke Bacchus op zoek naar de idylle en de bevrijding van de mentale toornen. De trap op, langs dat merkwaardige diepbloeuwe Chagalliaanse paard dat in vrijwel de laatste hal hangt, en je bevindt je voor Kamerlingh Onnes' zus Jenny in bruidsjurk, bedroefd met kleding die zou moeten gelden als de slingers voor de ziel. Het huwelijk zou toch blijmoedig moeten stemmen, maar net als bij Rembrandts *Joodse*

Bruide doet de blik niet onder voor mijn weemoedige grimas. De contouren (ik raad echt aan om dit werk op te zoeken), zijn zo mistig dat het lijkt alsof je voor een Rothko staat, waar ook mistige en lichtgevende delen te vinden zijn. Dat is schildersmagie die inspireert en bedroeft. Ik kon daar ook zo gaan zitten, zoals Jenny er in 1888 erbij zat om te poseren voor haar broer Menso. Dat weemoedige, die absolute verstilling en die eeuwige aanwezigheid in een museum. Ja, dat leek me wel wat. Kunst bracht herkenning en hierdoor viel er verheffing in te vinden, hoewel ik alles op mezelf betrok.

OLAF LEEUWIS is student International Relations en haalt op deze plek herinneringen op aan zijn tijd in 'het Dolhuis'

Onrust in Dresden, maar Colzato mag er wel blijven

De TU Dresden, waar de voormalig Leidse psycholoog Lorenza Colzato momenteel werkt, onderneemt ook na het tweede fraudeonderzoek geen actie tegen haar. Medewerkers reageren 'geschokt'.

DOOR SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK EN VINCENT BONGERS

Het is oktober 2019 als Lorenza Colzato als onderzoeker wordt aangesteld bij de Faculteit Geneeskunde van de TU Dresden. Nog geen twee maanden later publiceert de Universiteit Leiden, haar vorige werkgever, een rapport van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (cwi) waarin staat dat ze heeft gesjoemeld met data en beursaanvragen, illegaal bloed liet aftappen, experimenten verzon en proefpersonen liet verdwijnen. Twee artikelen worden teruggetrokken. Dat onderzoek heeft geen gevolgen voor haar aanstelling gehad. En ook na het vervolgonderzoek, waaruit blijkt dat Colzato in nog eens zeker vijftien artikelen heeft gefraudeerd, onderneemt de TU Dresden geen actie tegen haar. 'Omdat de bevindingen van de onderzoekscommissie betrekking hebben op de periode dat Colzato werkte aan de Universiteit Leiden, ligt daar de verantwoordelijkheid', zegt Anne Vetter, universiteitswoordvoerder van de TU Dresden. 'Bovendien is het geen gerechtelijke uitspraak. Onze juridische afdeling stelt dat we op basis van het onderzoek geen actie kunnen ondernemen.'

'Ze wordt streng in de gaten gehouden en heeft een beperkt onderzoeksveld gekregen'

Vetter zegt dat Colzato sinds haar aantreden bij de universiteit 'streng in de gaten wordt gehouden' en dat ze een 'beperkt onderzoeksveld' toebedeeld heeft gekregen.

'Toen ze werd aangenomen, heeft Colzato de universiteit laten weten dat er beschuldigingen van wetenschappelijke misdrijven tegen haar liepen en dat er mogelijk een onderzoek naar zou komen. Maar op dat moment was nog niet bekend dat dat onderzoek ook al was gestart.'

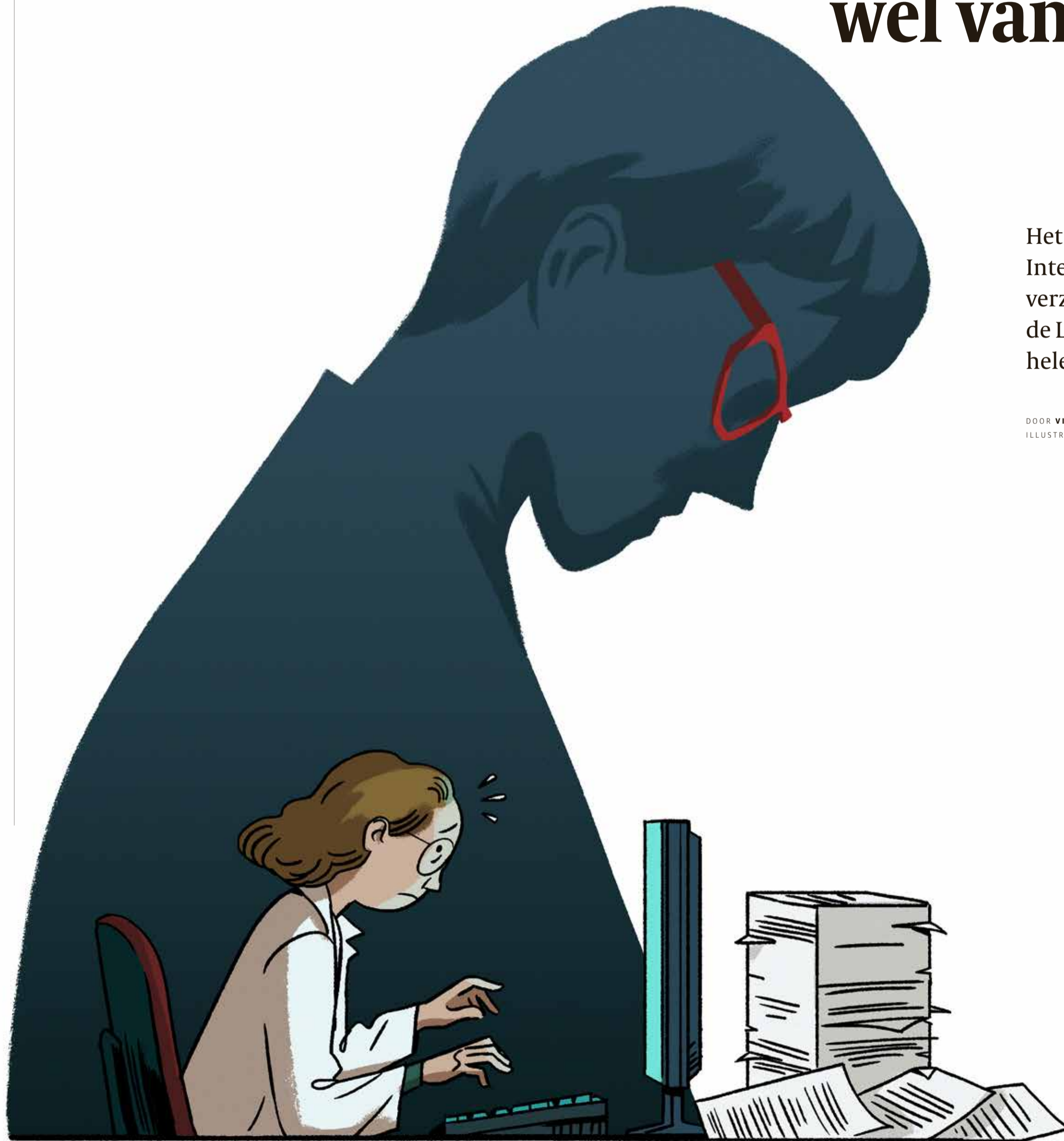
Dat klopt echter niet. Al in het voorjaar van 2019 was het onderzoek begonnen en de eerste hoorzittingen waren in mei en juni dat jaar.

'Sinds Colzato bij de TU Dresden werkt, is er geen bewijs gevonden voor wetenschappelijk wangedrag', aldus Vetter. 'Op de TU Dresden wordt wetenschappelijk wangedrag niet getolereerd en wordt er alles aan gedaan om dat te voorkomen.' Toch is er door het nieuws wel degelijk onrust ontstaan. In een mail aan alle medewerkers van de faculteit psychologie, in het bezit van Mare, schrijven drie hoogleraren, onder wie de vice-decaan, 'geschokt' te zijn door de bevindingen in het vervolgrapport. Ze schrijven zich 'te beraden op mogelijke consequenties'.

Volgens universiteitswoordvoerder Vetter kan de faculteit psychologie helemaal geen stappen ondernemen, omdat Colzato officieel bij geneeskunde werkt. Ze ontkent zelfs dat er in het bericht een dergelijke uitspraak is gedaan: 'Dit is niet verzocht of aangekondigd in een interne mail.'

Christian Beste, de baas van Colzato op de afdeling cognitieve psychologie, reageerde niet op vragen.

De Duitse universiteitenkoepel Hochschulrektorenkonferenz (HRK) liet weten geen commentaar te geven op 'zaken die zich op individuele universiteiten afspelen' en wilde ook niet vertellen of het gebruikelijk is dat fraude op een andere universiteit wordt meegewogen bij een nieuwe aanstelling.

Weerstand tegen anoniem frauderapport: 'Dit lijkt wel van de geheime dienst'

Het Instituut Psychologie, de Commissie Wetenschappelijke Integriteit en het faculteitsbestuur van Sociale Wetenschappen verzetten zich tegen het anonimiseren van de publicaties waarin de Leidse psycholoog Lorenza Colzato fraudeerde. 'Dit hindert de hele wetenschappelijke gemeenschap.'

DOOR VINCENT BONGERS EN SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK
ILLUSTRATIE CHUAN MING ONG

Twee weken geleden onthulde *Mare* dat psycholoog Lorenza Colzato zich in minstens vijftien artikelen schuldig had gemaakt aan wetenschappelijk wangedrag. Het rapport van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (cwi) waaruit dit bleek, was in november stilzwijgend op de site van de universiteit verschenen én geanonimiseerd: titels van de artikelen en de namen van de co-auteurs zijn weggelakt.

'Artikelen weglakken is onjuist. We willen de wetenschap zo zuiver mogelijk houden'

De klokkenluiders van de fraude uiteten vervolgens in *Mare* hun ongenoegen: zolang de frauduleuze publicaties niet openbaar worden, zou al hun werk verdacht blijven. 'Het voelt alsof we stilstaan', zei universitair docent Laura Steenberg. 'De grootste angst is dat alles voor niks is geweest.' Het nieuws zorgde ook voor onrust onder Leidse psychologen. Daarom organiseren het faculteits- en instituutbestuur vorige week donderdag een online vraaguren. Tijdens die sessie bleek dat er veel weerstand is tegen het anonimiseren van de publicatielijst, óók bij het bestuur van de Faculteit Sociale Wetenschappen. 'Ik was verbaasd dat de artikelen waren weggelakt', zei decaan Paul Wouters. 'Het

lijkt haast alsof het een rapport is van de geheime dienst.' Daardoor is het een stuk lastiger om de vervulde wetenschappelijke literatuur te schonen, stelt hij. 'Dat hindert de hele wetenschappelijke gemeenschap.' Hoogleraar klinische psychologie Willem van der Does, lid van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit maar niet betrokken bij het Colzato-onderzoek, is het daarmee eens. 'Ik zie geen reden om de titels van de verdachte artikelen niet te publiceren. Ik vind het gek dat we dat niet doen. Zolang er twijfel is, is alles verdacht.'

Ook cwi-voorzitter Frits Rosendaal vindt desgevraagd dat de publicaties openbaar moeten worden. 'Toen ik hoorde dat de artikelen waren weggelakt, vond ik dat onjuist. De bedoeling van commissies als de onze is de wetenschap zo zuiver mogelijk te houden, onder meer door aan te wijzen welke artikelen niet deugen.' Het beleid is dat de cwi het definitieve advies niet onder ogen krijgt. 'Wij sturen een advies zonder lak naar het college van bestuur. De openbaarmaking en het al dan niet weglakken van gedeeltes is aan hen.'

Daarnaast noemt Rosendaal de anonimisering van de artikelen 'inconsistent', omdat in het eerste rapport over Colzato uit 2019 de twee frauduleuze artikelen wel zichtbaar waren. Wouters gaf wel aan dat het college zich dient te houden aan de Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit, opgesteld door alle universiteiten samen. Daarin staat dat 'het bestuur van de instelling, in ieder geval als is vastgesteld dat de wetenschappelijke integriteit is geschonden, zorgt voor geanonimiseerde openbaarmaking van de bevindingen en het definitieve oordeel'. >

Woordvoerder Ruben Puylaert van de Vereniging Universiteiten van Nederland laat weten dat 'de regel is dat niet alleen de naam van beklagde, co-auteurs en klager worden geanonimiseerd, maar ook die van de titel van een publicatie'. Maar hij voegt daaraan toe: 'Een college van bestuur heeft de bevoegdheid om te kiezen voor een lichtere vorm van anonimiseren of het niet anonimiseren, al dan niet op verzoek van belanghebbenden zoals klokkenluiders of co-auteurs.' Wel moet het college dat dan duidelijk motiveren.

Wat Wouters betreft verdienen de co-auteurs de vrijheid om hun eigen artikelen openbaar te maken. In de praktijk is dat ingewikkeld, legt klokkenluider Laura Steenberg uit, die co-auteur is van zes frauduleuze artikelen. 'Als ik mijn eigen artikelen waarin is gefraudeerd openbaar maak, maak ik ook de co-auteurs bekend. Dat mag niet. Die artikelen kunnen dus pas openbaar worden als alle andere auteurs daarmee instemmen.'

Dat is in 2019, ten tijde van openbaarmaking van het eerste onderzoek naar Colzato, afgesproken met de juristen van de universiteit, zegt Steenberg. 'Ik ga er dus vanuit dat dat nu nog steeds geldt.' Wouters zei in het vragenuurtje dat hij co-auteurs die hun publicaties wel openbaar maken 'zal steunen als die daarmee in de problemen komen'.

De vragensessie was ook georganiseerd omdat het instituut was overvallen door het nieuws in *Mare*. Afgezien van het faculteits- en instituutbestuur wist vrijwel niemand dat het rapport van de CWI al in november op de site van de universiteit was gepubliceerd.

'Ik hoorde in november dat dit speelde', zei Andrea Evers, hoogleraar gezondheidspsychologie en wetenschappelijk directeur van psychologie. 'Medewerkers hadden eerder door ons geïnformeerd moeten worden.' Ook Wouters noemt het 'behoorlijk ongelukkig' dat dit niet eerder is gebeurd. 'Het was een inschattingfout om niet al eerder een meeting voor stafleden te organiseren. Het is heel irritant dat dit niet goed is gegaan, excuses hiervoor.'

Daarnaast noemde hij de universitaire communicatie 'erg restrictief', doelend op de stilzwijgende publicatie van het rapport op de universiteitswebsite. 'Wij vinden dat de universiteit niet moet proberen dingen klein te houden. Ik ben voorstander van proactief zijn en blijf daar ook campagne voor voeren. De communicatie-afdeling van de universiteit ziet dat anders.'

NIEUWS

College van bestuur: 'Je kunt het haast niet goed doen'

Het college van bestuur erkent in een reactie op vragen van *Mare* dat het stilzwijgend publiceren van het fraudeonderzoek niet verstandig was. 'In dit geval had de universiteit beter kunnen kiezen voor meer externe communicatie, gezien de omvang van deze zaak en gezien het feit dat er al eerder over is gepubliceerd in veel media.'

Volgens het college is er na 'een zeer zorgvuldige afweging' voor gekozen om het rapport volledig te anonimiseren. 'De hoofdreden is dat we hiermee een groot aantal betrokkenen willen beschermen.'

In totaal zouden er ruim twintig auteurs bij de frauduleuze artikelen zijn betrokken. 'In het onderzoek is de schuldvraag niet beantwoord, het is namelijk schier onmogelijk om nu nog te achterhalen wie van de betrokken auteurs waarvan wist of wat precies heeft gedaan, vaak vele jaren geleden. Als we nu die artikelen bekend maken, dan wordt een groot aantal auteurs en medewerkers openbaar verdacht gemaakt als mogelijk schuldige aan de fraude. Zij moeten beschermd worden.'

Dat belang weegt voor het bestuur zwaarder dat het lot van de drie klokkenluiders van wie nu al het werk verdacht blijkt.

Daarnaast speelde een rol dat het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) de universiteit eerder op de vingers heeft getikt vanwege de publicatie van het eerste onderzoek uit 2019. Daarin was weliswaar Colzato's naam weggehaald, maar niet de titels van de twee onderzochte publicaties, waardoor ze alsnog makkelijk herleidbaar bleek. Bij publicatie van het vervolgonderzoek besloot het college zich strikt te houden aan de regels van het LOWI en de Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit. Dat de universiteit het onderzoek uit 2019 niet helemaal had geanonimiseerd, is 'vanwege de ernst van wat vastgesteld was' en 'om de klagers te ondersteunen die zo moedig hun nek hadden uitgestoken'.

'Een groot dilemma', noemt het bestuur de keuze tussen zuiveren van de wetenschap en bescherming van de betrokken auteurs. 'Dat laatste heeft in ons besluit het zwaarst gewogen. De keerzijde daarvan is dat het lijkt of we zo iets te verbergen hebben. Je kan het haast niet goed doen.'

Het college vindt het 'goed te begrijpen dat de CWI, die jaren bezig is geweest met onderzoek, de kant van de schoning kiest' en erkent dat 'bescherming van de medewerkers en auteurs' als nadeel heeft dat 'schoning nu langzamer plaatsvindt via de uitgevers'.

Dit kan echter jaren duren, omdat de redacties eerst hun eigen onderzoek naar de publicaties zullen verrichten alvorens ze terug te trekken. Dat moet 'zo snel mogelijk' vindt het bestuur. 'De verantwoordelijkheid ligt nu bij de uitgevers, die door ons allemaal op de hoogte zijn gesteld en op drie na allemaal hebben aangegeven dit op te pakken. Ook zij zijn gebaat bij een ethische en zuivere wetenschapsbeoefening. Het probleem is dat dit proces lang duurt en in een behoorlijk aantal gevallen niet leidt tot terugtrekking. Wij hebben daar geen invloed op. Tot die tijd zijn dus veel artikelen besmet.'

Op de vraag of auteurs hun publicaties wel of niet zelf openbaar mogen maken, antwoordt het college dat 'die verantwoordelijkheid en beslissing' ligt bij 'de klokkenluiders, co-auteurs en uitgevers gezamenlijk'.

De Nacht Wacht (en keert hopelijk terug)

Zaterdagmiddag 5 februari organiseerde poppodium Gebr. de Nobel een protest op de Lammermarkt, waarmee aandacht werd gevraagd voor de opening van de nachthoreca. Onder de noemer 'De Nacht Wacht' voorzorg een dj de demonstranten ongeveer een uur lang van muziek. Komende zaterdagavond volgt er nog een protest: het poppodium sluit aan bij de landelijke actie 'De nacht staat op' en zal 's avonds na tien uur gewoon open zijn. De Wibar en de nieuwe Kiki club (in de voormalige InCasa) doen ook mee. Dinsdag 15 februari is er weer een persconferentie, waarin het kabinet waarschijnlijk gaat aankondigen dat de maatregelen grotendeels worden losgelaten en de horeca tot 12 uur open mag blijven. Foto's Simone Both

Ze moesten en zouden er komen

Al in 2019 bestonden er plannen voor een uitgebreid camerasysteem, blijkt uit documenten die door de universiteit zijn vrijgegeven. Tijdens de pandemie werden ze 'met spoed' aangeschaft om de coronaregels te kunnen handhaven. Maar toen ze er eenmaal hingen, werden ze daar nauwelijks voor gebruikt.

DOOR ANOUSHKA KLOOSTERMAN EN MARK REID

Het is 2020, en alles is onzeker. De pandemie heeft het land lamgelegd, de universiteit is dicht. Vanaf juni wil de universiteit weer beperkt open, maar bezoekers moeten zich dan registreren, en dat blijkt veel gedoe. Mensen vullen de formulieren niet in, er is angst voor rijen, en soms zijn de portiers uren bezig om de data in te voeren.

Het Universitair Facilitair Bedrijf (UFB) wil dit proces liever automatiseren, want in september komen er ook weer studenten, is op dat moment nog de veronderstelling.

Alle gebouwen voorzien van poortjes die met een lu-kaart open kunnen, is geen oplossing, staat in een memo. 'De praktische haalbaarheid in samenhang met de kosten' is 'twijfelachtig'. Er zijn te veel ingangen, en de cijfers zouden daarom ook niet goed genoeg kloppen. Daarom stelt het UFB voor om 'counting bewegingscamera's' te installeren, 'een effectiever middel, tegen fors lagere kosten', dat niet afhankelijk is van 'de bereidwilligheid van studenten en medewerkers om zich te registreren'.

Het zou gaan om handige 'devices' waarbij geen personen op camera worden vastgelegd, maar waarbij de intelligentie van het systeem camerabeelden omzet in gegevens over in- en uitgaande stromen van personen.

Uit de stukken blijkt dat het UFB al vóór de pandemie plannen heeft voor een uitgebreid camerasysteem. In een powerpointpresentatie genaamd 'Stichtage 2019', staan plannen voor een 'continue bezettingsgraadmeting', met 'smart tools' en 'sensortechniek'. >

#Cameragate, de reconstructie

De universiteit installeerde de omstreden slimme camera's als handige oplossing tijdens de coronacrisis, maar wilde ze ook na de pandemie blijven gebruiken. Aan privacy werd weinig aandacht besteed, noch aan de verdere mogelijkheden van de camera's. Advies van de gegevensfunctionarissen werd niet meegenomen. Dat blijkt uit documenten die de universiteit naar aanleiding van twee Wob-verzoeken op de site heeft gepubliceerd.

Zo startte het Universitair Facilitair Bedrijf (UFB) een pilot met de camera's voordat de privacy officer volledig was geïnformeerd. Een vereiste verwerkerovereenkomst, waarin afspraken over beveiliging en privacy staan, werd ondertekend zonder het advies van de gegevensfunctionarissen af te wachten. Ook gebruikte het UFB de camera's al snel voor andere doeleinden dan het handhaven van de anderhalve meter, waarvoor ze in principe waren geïnstalleerd. Discussie over de veiligheid en proportionaliteit van de systemen ontbrak. Op kritische vragen over de mogelijkheden van de camera's, zoals het inschatten van leeftijd en geslacht, en mondkapjesdetectie, was het UFB niet transparant.

Als het UFB eind juli 2020 een pilot wil beginnen op de bètafaculteit, reageert bedrijfsvoering-directeur Dirkje Schinkelshoek kritisch. Ze vraagt advies aan informatiemanager Johan Detollenaere, en hij heeft 'aarzelingen', mailt ze. 'Het is niet duidelijk welke technologie wordt gebruikt: waar worden de beelden omgezet naar contouren, wat gebeurt er met de data van de sensor, etc.?'

En: 'Eerder dit jaar werd een dergelijk systeem bij de fietsenstallingen geweerd.'

Het UFB antwoordt dat de privacy officers betrokken zijn, en dit lijkt de twijfels weg te nemen. Maar op dat moment wachtte de privacy officer in kwestie, Astrid Gravenbeek, nog op informatie over welk systeem het UFB wil gebruiken: camera's van Xovis, met StoreScan als leverancier. 'Zolang het niet te herleiden is naar individuen is er geen verwerkersovereenkomst nodig', was haar eerste advies.

Daar komt ze op terug als ze het systeem heeft bekeken. Op 6 augustus, dezelfde dag dat het UFB akkoord gaat met de offerte van StoreScan, krijgt ze de informatie. Een paar dagen later mailt ze dat het systeem wel degelijk persoonsgegevens verwerkt. 'Volgens de beschrijving van StoreScan slaat het systeem, hoe kort dan ook, persoonsgegevens op om daarna te anonimiseren. Omdat het systeem persoonsgegevens opslaat is het afsluiten van een verwerkersovereenkomst, het opstellen van een privacyverklaring en een bordje met de mededeling met betrekking tot de aanwezigheid van het persoonsgegevensstelsel noodzakelijk', schrijft ze op 10 augustus. De bordjes zijn er nooit gekomen: 'Deze aanbeveling is onbewust niet

overgenomen', laat universiteitswoordvoerder Caroline van Overbeeke desgevraagd weten.

De verwerkersovereenkomst kwam er wel, en op 11 augustus schrijft Gravenbeek dat ze corporate privacy officer Wim Keuvelaar er ook een blik op wil laten werpen. Hij is alleen nog een week afwezig en komt 17 augustus terug, precies in de week dat het UFB de scanners wil installeren, staat in een mail naar leverancier StoreScan. 'Dan is het nog geen groot probleem om op de dag wat gaten te boren.' Dat is de week erna lastiger.

Op 18 augustus tekent de adjunct-directeur van het UFB de verwerkersovereenkomst, zonder advies van de gegevensfunctionarissen af te wachten. Dat advies komt de 19e, met wat aanpassingen en kritische vragen van Keuvelaar. Hij raadt onder meer aan om goed na te denken over hoe medewerkers en studenten moeten worden geïnformeerd. 'Voor de betrokkenen is er geen manier om te weten wat die kastjes vastleggen.'

Hij heeft nog een vraag: waarom kiest het UFB geen simpeler systeem, zoals infrarood-scanners, die helemaal geen persoonsgegevens verwerken? Het UFB beargumenteert dat het vanwege Covid belangrijk is om zo accuraat mogelijk te zijn, en dat infraroodsensoren niet voldoen.

De installatie is al begonnen. Als de projectleider op 25 augustus aan Keuvelaar mailt: 'Dus begrijp ik goed dat het inhoudelijk in orde is?' staat de handtekening al een week op papier. Volgens Van Overbeeke zijn de opmerkingen van de gegevensfunc-

'Eerder werd een soortgelijk systeem bij de fietsenstalling geweerd'

tionaris wel degelijk meegenomen in de overeenkomst en heeft de ondertekenaar 'abusievelijk de datum van 18 augustus 2020 aangehouden'. De mail van 25 augustus is 'een overbodige dubbelcheckvraag na ondertekening'.

Privacy officer Keuvelaar wil ook weten of het systeem na de pandemie blijft hangen. Daar komt geen helder antwoord op: 'Dat is nog onduidelijk. Ik kan me voorstellen dat er z.t.t. een update van de overeenkomst nodig is. Voorlopig zijn we niet uit de crisis en dit is waar we het voor gebruiken.'

Twee maanden later is het duidelijk dat het UFB het systeem na de coronacrisis wil blijven gebruiken én wil uitbreiden. Boven elke collegezaal moeten camera's komen. Daar is 300.000 euro voor nodig. Dat is het overigens enige bedrag uit de vrijgegeven documenten dat niet is weggelakt. Volgens de universiteit kost één camera zeshonderd euro, er werden er 371 aangeschaft.

In een brief aan het college van bestuur beschrijft het UFB wel de mogelijke toepassingen van de camera's. 'Het feit dat het hiervoor ontwikkelde dashboard belangrijk stuurinformatie levert per pand heeft ons ook aan het denken gezet over een bredere toepassing binnen de gebouwen.'

Met een 'geautomatiseerd telsysteem' kan het UFB 'elke periode van het jaar en elk moment van de dag de bezetting en benutting van onderwijszalen te monitoren. Dit betekent dat we structureel management-informatie kunnen vergaren en direct kunnen bijsturen indien nodig.'

Universiteit erkent fouten, camera's blijven uit tot maart

Bij het onderzoek naar de omstrede camera's bij de ingang van gebouwen en collegezalen heeft de universiteit digitale veiligheidsproblemen ontdekt. Het systeem blijft uitgeschakeld in afwachting van verder onderzoek.

'We hebben mede naar aanleiding van de berichtgeving in *Mare* een veiligheidstest laten uitvoeren door een externe partij', zo schrijft de universitaire woordvoerder. 'Het resultaat hiervan is mede een bevestiging van de door *Mare* genoemde bevindingen.'

Op basis van deze bevindingen heeft de universiteit de leverancier van de camera's verzocht de software te updaten om de veiligheidsproblemen te verhelpen. Volgens de universiteit heeft de leverancier dat inmiddels gedaan en wordt de software nu opnieuw getest op veiligheid. Afgelopen november meldde *Mare* dat er mogelijk veiligheidsrisico's verbonden waren aan het camerasysteem van het merk Xovis dat de universiteit gebruikt. Zo bleek dat de loginpagina van het systeem via een onbeveiligde verbinding te bereiken was, en dat niet-ingelogde gebruikers informatie over de camera konden uitlezen.

Ook bleek het systeem gebruik te maken van een zeer verouderde methode om wachtwoorden te versleutelen en was het wachtwoord in versleutelde vorm mogelijk ook zichtbaar voor niet-ingelogde gebruikers.

Ethisch hacker Sijmen Ruwhof noemde de risico's in de software een teken van onzorgvuldigheid: 'Het MD5-algoritme dat hier gebruikt wordt staat al zo'n vijftien jaar bekend als echt onveilig. Dat het versleutelde wachtwoord door de server naar de gebruiker wordt gestuurd is bizar en zou nooit nodig moeten zijn als het systeem veilig was opgezet. De combinatie van deze twee zwakheden levert een ernstig beveiligingsrisico op.' Welke problemen tijdens het onderzoek precies aan het licht zijn gekomen en welke de fabrikant zou hebben verholpen wil de universiteit nog niet delen tot het hele onderzoek is afgerond. Naast het externe onderzoek zullen in maart ook nog een openbare penetratietest en hack-demonstratie van het systeem plaatsvinden. De camera's blijven in ieder geval uitgeschakeld tot die testen zijn afgerond.

Mare heeft Xovis om een reactie gevraagd op de veiligheidsrisico's in de software, maar de camerafabrikant wilde niet ingaan op de vragen.

Op dat moment worden de reeds aanwezige camera's al niet alleen gebruikt om een veilige bezettingsgraad te handhaven: het UFB past schoonmaakroosters en openingstijden aan op de gemeten bezetting.

Over corona wordt in het voorstel met geen woord gerept. Dat gebeurt echter wél als de plannen met de universiteitsraad worden gedeeld, als reden om het in een versneld traject goed te keuren. De raad hoort op 30 oktober over de camera's, die er dan al twee maanden hangen.

'Waarom zijn we daar niet van op de hoogte?' vraagt personeelspartij FNV verbaasd. Volgens het UFB is het onderwerp begin oktober 'informeel' besproken, maar verder had de raad nog niets over de camera's gehoord. De raad baalt van het gebrek aan transparantie over de apparaten. 'Er is geen enkele reden om niet transparant te zijn', luidt het antwoord van het UFB.

De raad is kritisch over privacy. Het UFB antwoordt dat de camera's 'alleen contouren van een persoon' vastleggen, en dat privacy is verzekerd. Daarmee wordt de raad niet correct geïnformeerd. Het systeem verwerkt het beeld weliswaar tot contouren, maar daarvoor moeten de camera's eerst regulier videobeeld opnemen.

De universiteit bestrijdt dat de voorlichting verkeerd was. 'In onze perceptie is de universiteitsraad hierover volledig geïnformeerd', aldus woordvoerder Van Overbeeke. 'Achteraf gezien was het wellicht wenselijk geweest om specifieke methodiek te beschrijven waarbij in 0,2 seconden beelden in het apparaat worden omgezet naar kentallen.'

Verder krijgt de universiteitsraad geen informatie over de mogelijkheden van de camera's, de kunstmatige intelligentie in de apparaten en hoe de privacyniveau's worden gewaarborgd.

In de maanden die volgen worden de camera's geïnstalleerd. Aan het begin van het nieuwe collegejaar 2021-2022 hangen ze er allemaal. De pandemie raast voort, maar de universiteit mag weer – een beetje – open. Een aantal leidinggevenden krijgt plots een mailtje van het UFB, dat er bij een bepaald vak te veel mensen in de zaal zaten. Dat zagen ze op de telcamera's. Een leidinggevende laat weten de docent erop aan te spreken. Sorry, zegt de desbetreffende UFB'er: 'Het voelt allemaal als politieagentje, hopelijk zijn we snel van de maximum aantallen af.'

Slechts een klein aantal mails laat zien dat het UFB het systeem inzet te om daadwerkelijk coronaregels te handhaven. De regels voor de maximale groepsgrootte zijn dan ook maar kort van kracht geweest. Eerst vanaf begin tot 25 september, daarna van half november tot half december, en vervolgens vanaf eind januari 2022 tot nu. Er zitten verder geen documenten bij die laten zien dat het systeem verder bijdroeg aan het handhaven van de coronamaatregelen.

Wetenschappers voor elkaar zorgen? Dat doe je niet met zo'n rapport

Geachte professor Bijl, professor Ottow en meneer Ridderbos,

Dinsdag, tijdens de dies natalis van de Leidse universiteit, presenteerde u het strategisch plan voor de komende vier jaar. In dat plan neemt sociale veiligheid een centrale plaats in. De veiligheid moet vergroot worden door cultuurverandering, open gesprekken en leiderschapscursussen. Het zijn welwillende plannen voor de lange termijn.

Maar wat doet het bestuur voor medewerkers die nú slachtoffer worden van misstanden en machtsmisbruik op de universiteit? Als ik het nieuws volg over de manier waarop de "affaire Colzato" wordt afgehandeld, kan ik niet anders dan sceptisch zijn. Dat raakt me des te meer omdat ik in de periode dat ik lid was van de universiteitsraad (2016-2020) meerdere malen met u over dit onderwerp heb gesproken.

Toen in 2019 bleek dat een (inmiddels oud-)medewerker bij de sectie cognitieve psychologie wetenschappelijke fraude had gepleegd en promovendi onder druk gezet om daaraan deel te nemen, kwam dat nieuws als een schok.

Hoe had dat kunnen gebeuren? Waarom was dit niet op tijd opgemerkt en gecorrigeerd? Hoe kon de werksfeer op dat instituut worden hersteld? En hoe konden gelijkaardige excessen in de toekomst worden vermeden?

Het universiteits- en faculteitsbestuur spraken grote woorden. Er werd een onderzoek aangekondigd naar alle artikelen van de oud-medewerker. Dat werd opgepakt de 'grootst mogelijke speed'.

Men wilde 'zo open mogelijk' zijn. Er werden plannen en afspraken gemaakt over 'verbetering van het werkklimaat'.

Daarna werd het stil. In de universiteitsraad vroeg ik meerdere malen wat deze plannen behelsden, wat hun effect was en of de situatie inmiddels was verbeterd. Maar een antwoord kreeg ik niet: dit was een specifieke kwestie en de raad mocht alleen meepraten over algemene beleidszaken.

Inmiddels is het februari 2022, meer dan twee jaar later. Wanneer ik op persoonlijke titel vraag naar de uitkomst van het onderzoek krijg ik per abuis een e-mail die aan een interne collega is gericht: 'Laten we hier nog maar niet op reageren.'

Wat blijkt twee dagen later? De uitkomst van het onderzoek is al in november stilzwijgend op de universiteitswebsite gepubliceerd, zo ontdekte Mare. Alsof we te maken hebben met een toeslagenaffaire is in het onderzoeksrapport alle relevante informatie zwartgelakt. Een van de klokkenluiders meldt aan de verslaggever dat haar collega's niet weten van het rapport en dat zij niet mag vertellen welke artikelen als frauduleus zijn aangemerkt.

Is dit wat de universiteit bedoelt met speed, openheid en een verbeterd werkklimaat? Is dit hoe het nieuwe universiteitsbestuur om wil gaan met wetenschappelijke fraude en angstcultuur? Met zwartgelakte documenten en betrokken medewerkers

die tegen Mare aangeven dat ze zich alleen gelaten voelen?

In Mare lezen we dat er nog steeds een gesloten cultuur heerst. De hervormingen op het instituut worden voor een deel uitgevoerd door stafleden die ook voor en tijdens de kwestie al bestuurden. Co-auteurs van frauduleuze publicaties mogen daarover tegen hun collega's niets zeggen.

Is dit de manier waarop de universiteit openheid en sociale veiligheid wil vergroten? In oktober 2021 sprak Ridderbos met Helen Pluut, voormalig voorzitter van Young Academy Leiden. De laatste vertelde: 'Het komt ook vaak voor dat personen die iets aanklaarten niks meer terug horen. [...] Ze gaan dan denken dat sprake is van een doofpot.'

Wat was het antwoord van Martijn Ridderbos, vicevoorzitter van het college van bestuur? Dat cultuurverandering tijd nodig heeft.

Geen woord over de vraag hoe het bestuur wil omgaan met misstanden die in het hier-en-nu spelen. Hoe men zo'n situatie dan wil aanpakken, of hoe

men wil controleren of de genomen maatregelen het juiste effect hebben gehad.

Ook raadde Ridderbos aan: doorbreek het taboe en 'zorg een beetje voor elkaar'. Wat betekent 'zorgen voor elkaar'? In Mare lezen we dat in ieder geval twee van de drie klokkenluiders uit 2019 therapie ontvingen en worstelen met hun (mentale) gezondheid als gevolg van de misstanden op hun instituut. Over de medewerkers die (gedwongen) betrokken vanwege het werkklimaat horen we niets, net zo min als over degenen die geen

klokken durfden te luiden. De klokkenluiders zeggen zich alleen te voelen en zich zorgen te maken dat hun werk 'voor niets' is geweest.

Is dat 'zorgen voor elkaar'? Geachte professor Bijl, professor Ottow en meneer Ridderbos, als het jullie menens is bij het verbeteren van de sociale veiligheid, dan is het niet genoeg om in te zetten op cultuurverandering op de lange termijn.

Medewerkers hebben nú hulp nodig. Niet door middel van zwartgelakte rapporten die in stilte op een website worden geplaatst, maar door erkennen en rechtzetten, en proactieve en nauwgezette steunmeldingen en verbeteringen van het werkklimaat. Trek het je aan als medewerkers aangeven zich alleen te voelen en zorg dat dit verandert. Zit er bovenop wanneer verbetertrajecten worden ingezet, monitor ze en controleer het resultaat. Veiligheid is niet alleen een onderwerp voor de lange termijn, het vereist zichtbare actie in het hier-en-nu. Als je een zorgende universiteit wil zijn, wees dat dan ook.

Met vriendelijke groet,

BART VAN DER STEEN is vakreferent bij de Universiteitsbibliotheek. Tussen 2016 en 2020 was hij voor de FNV lid van de universiteitsraad

Na de wetenschapsfraude bij psychologie sprak het universiteitsbestuur grote woorden over sociale veiligheid, transparantie en een beter werkklimaat. Maar daarna bleef het oorverdovend stil, constateert **Bart van der Steen**, en nu voelen de klokkenluiders zich vergeten.

Commissie Wetenschappelijke Integriteit

1. [Redacted]

Er zijn enige proefpersonen verwijderd, en er is een controlegroep post-hoc toegevoegd.

2. [Redacted]

Er zijn zes proefpersonen uit de analyse verwijderd.

3. [Redacted]

Er zijn minimaal 12 proefpersonen verwijderd.

4. [Redacted]

Er zijn zes proefpersonen verwijderd.

5. [Redacted]

Er zijn twee proefpersonen weggelaten.

6. [Redacted]

Er zijn drie proefpersonen weggelaten in het gepubliceerde artikel.

7. [Redacted]

Er zijn discrepanties tussen aantal proefpersonen in databestanden en het artikel.

Commissie Wetenschappelijke Integriteit

een gezamenlijk oordeel te komen. Dit om te komen tot een oordeel 'Groen' (op basis van beschikbare informatie geen aanwijzingen voor malversaties) of 'Rood' voor aanwezigheid van malversaties (zoals wijzigingen in de onderzoeksopzet, het achteraf toevoegen van een controlegroep, het weglaten van datapunten zonder dat dit verantwoord wordt). Na een eerste schifting zijn bestanden van ruwe datasets bij de coauteurs opgevraagd. Dit heeft geleid tot een eindoordeel in de genoemde categorieën. Bij de als 'Rood' gekwalificeerde artikelen heeft de Commissie deze ingedeeld in die waar terugtrekking van het artikel aangevraagd is, en die waar het nodig geacht wordt met de redactie van het tijdschrift waarin het artikel gepubliceerd is in overleg te treden, teneinde te besluiten tot terugtrekking of een corrigendum. De eerste categorie bestaat uit artikelen waarbij de Commissie tot de overtuiging is gekomen dat de malversaties van zodanige aard waren dat hetzij aantoonbaar was dat de conclusies van het artikel onjuist waren, dan wel dat dit aanmerkelijk was, en de tweede uit malversaties die de conclusies kunnen verzwakken en waarover de lezer van het artikel minimaal op de hoogte dient te worden gesteld.

Artikelen beoordeeld als Rood

Van de 53 artikelen zijn de volgende artikelen beoordeeld als 'Rood', om één of meer van de volgende redenen:

A. Discrepancie tussen aantal proefpersonen in ruwe data en melding aantal proefpersonen in artikel zonder verantwoording (aantal proefpersonen weggelaten variërend van 1-22);

B. Controlegroep later toegevoegd;

C. Onderzoeksopzet gewijzigd na CEP-protocol of na dataverzameling en metingen weggelaten in artikel.

Bij de volgende zeven artikelen zijn de manipulaties dermate ernstig dat geadviseerd wordt de betreffende tijdschriften te verzoeken deze terug te trekken.

1. [Redacted]

Er zijn 21 proefpersonen verwijderd die als groep geen positieve associatie vertoonden, en er is een grote discrepantie tussen het aantal proefpersonen beschreven in het artikel en het aantal daadwerkelijk geteste individuen (40 vs 61).

2. [Redacted]

De gerapporteerde onderzoeksopzet is substantieel anders dan die in het protocol, er is een controlegroep toegevoegd, en er zijn belangrijke gegevens en proefpersonen weggelaten.

Commissie Wetenschappelijke Integriteit

8. [Redacted]

Er is afgeweken van de oorspronkelijke opzet, een crossover-studie, waarbij de vergelijking tussen de groepen is gepubliceerd, en waardoor dus de helft van de metingen is weggelaten. De databestanden laten niet toe te herleiden hoeveel proefpersonen zijn weggelaten, en er zijn meer genetische variaties gemeten dan gerapporteerde.

Artikelen beoordeeld als Groen

Van de 53 artikelen zijn de volgende artikelen beoordeeld als groen, omdat geen aanwijzingen werden gevonden voor discrepanties op basis van de beschikbare gegevens.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Commissie Wetenschappelijke Integriteit

3. [Redacted]

De onderzoeksopzet was een cross-over design, terwijl het onderzoek als een parallel-arm onderzoek wordt gerapporteerd. Er zijn bovendien zeven proefpersonen weggelaten.

4. [Redacted]

Er zijn 16 proefpersonen verwijderd.

5. [Redacted]

Er zijn 16 proefpersonen verwijderd, die in één van de bestanden worden omschreven als "best 30 subjects". Bovendien is het oorspronkelijke cross-over design niet gevolgd.

6. [Redacted]

Er zijn 12 proefpersonen weggelaten in het gepubliceerde artikel.

7. [Redacted]

Gegevens van twee onderzochte groepen, met een ander resultaat dan voorondersteld, zijn in de publicatie weggelaten. Er zijn minimaal 49 proefpersonen weggelaten.

Bij de volgende acht artikelen was het voor de Commissie niet evident dat de manipulaties de resultaten en conclusies van de artikelen hadden beïnvloed. De manipulaties zijn echter van dien aard dat een tijdschriftredactie hiervan op de hoogte gesteld dient te worden, zodat deze kan besluiten hoe de lezers geïnformeerd worden, dan wel toech tot retractie over te gaan.

Commissie Wetenschappelijke Integriteit

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Ten slotte zijn 27 artikelen niet nader bestudeerd om de volgende redenen:

- Publicatiejaar in of voor 2015
- Geen aanvullende informatie gevonden
- Datasets niet beschikbaar of studies gedaan in het buitenland door anderen dan betrokkene
- Geen directe aanleiding voor onderzoek op basis van informatie FSW

Universiteit mag geen propedeuse eisen voor beurs

De universiteit moet de propedeuse-eis voor het ontvangen van bestuursbeurzen laten vallen, zo bepaalde het College van Beroep op het Hoger Onderwijs.

DOOR VINCENT BONGERS

Studenten die in het bestuur van een studenten- of studievereniging willen kunnen daarvoor een beurs aanvragen bij de universiteit. Om via de regeling Financiële Ondersteuning Studenten (Fos) bestuursmaanden te ontvangen moet een student voldoen aan de zogeheten propedeuse-eis. De propedeuse moet 'bij aanvang van het bestuurswerk' zijn afgerond om geld te krijgen.

Nu blijkt dat deze eis niet gesteld mag worden volgens de Wet op het Hoger Onderwijs (WHW). Studentenpartij IVS bracht dit tijdens de universiteitsraadsvergadering maandag onder de aandacht van het college van bestuur.

Een student van de Radboud Universiteit Nijmegen stapte in 2018 naar het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs – dat is een rechtcollege waar in beroep kan worden gegaan tegen een beslissing van een onderwijsinstelling – omdat hij het er niet mee eens was dat er aan de beurs die hij had aangevraagd voor lidmaatschap van de studentenraad een studie-

puntennorm was verbonden. Het college stelde de student in het gelijk. In 2020 speelde er een vergelijkbare zaak van een student aan de TU Delft die een bestuursbeurs had aangevraagd voor een studievereniging. Ook toen zette het college een streep door de punteneis van de universiteit.

De IVS wilde weten wat het college van bestuur met de Leidse propedeuse-eis gaat doen nu deze uitspraken van het rechtcollege er liggen. 'De conclusie is duidelijk en ondubbelzinnig', reageerde rector Hester Bijl. 'De propedeuse-eis is in het licht van de jurisprudentie niet meer redelijk en niet langer juridisch verdedigbaar. Deze bepaling in de regelingen moet dan ook worden aangepast.'

Dat betekent dat de propedeuse-eis vanaf 1 januari van dit jaar niet meer geldt. 'We zijn overigens de afgelopen jaren al vrij coulant geweest met deze eis', legde Bijl verder uit. 'Er is zover mij bekend geen geval geweest waar dit de doorslag heeft gegeven.'

'Stel dat er een student is van wie de aanvraag is afgekeurd vanwege de propedeuse-eis', zei IVS-raadslid Rassoul Coelen. 'Kan die met terugwerkende kracht alsnog aanspraak maken op een beurs?' Dat moeten we bekijken', antwoordde Bijl. 'Maar ik denk dat dat ingewikkeld is.'

Housing Office schrappt omstreden contractkosten

Per januari rekent het Housing Office van de universiteit geen 75 euro contractkosten meer aan huurders.

DOOR SUSAN WICHGERS

Het Housing Office, dat een vast aantal woningen huurt van Duwo en doorverhuurt aan internationale studenten om ze tegemoet te komen op de woningmarkt, vraagt per januari geen contractkosten meer aan huurders. Ook is de *Housing fee* die studenten moeten betalen voor de bemiddeling verlaagd van 350 euro naar 285 euro.

In oktober schreef *Mare* dat de contractkosten onrechtmatig waren volgens een huurrechtadvocaat en de *Housing fee* twijfelachtig. Contractkosten waren al een hele tijd omstreden, maar in een arrest van afgelopen zomer beantwoordde de Hoge Raad zogenoemde 'prejudiciële vragen' waaruit bleek dat verhuurders

alleen in zeer uitzonderlijke situaties om contractkosten mogen vragen.

Volgens het Housing Office hebben de aanpassingen in de kosten echter niks te maken met het arrest of met het stuk in *Mare*, maar komt het door verandering van dienstverlening. 'Studenten sluiten nu een contract en betalen hun huur aan Duwo en dat betekent dat wij geen contractkosten meer innen', aldus Jeroen 't Hart, hoofd van de afdeling waarder Housing valt. De nieuwe dienstverlening houdt in dat de medewerkers van Housing 'alleen nog aan studenten faciliteren, matches en binnen het portaal van Duwo een kamer aanbieden, maar niet meer contractafhandeling doen'. Volgens 't Hart volgen ze daarin het tarief dat de TU Delft ook hanteert. Of studenten reeds betaalde contractkosten terug mogen vorderen, is afhankelijk van interpretatie, aldus 't Hart. 'Wij hebben hier van studenten geen vragen over gehad.'

Online pinkt de prof een traantje weg

Dinsdag vierde de universiteit haar 447^e verjaardag. De dies-oraties en de uitreiking van het eredoctoraat verliepen digitaal.

DOOR OSCAR VAN PUTTEN
FOTO MARC DE HAAN

Het goede nieuws over de 447e verjaardag van de Leidse universiteit: er was geen *videowall*. Er mochten namelijk tweehonderd bezoekers naar de Pieterskerk komen. Ook het cortège was gegroeid, naar maar liefst zestig hoogleraren. Het minder goede nieuws: het leverde nog steeds maar een fractie op van de volle kerk uit het oude normaal. Wie geen uitnodiging, mondkapje en QR-code had, moest het doen met een livestream.

De dies stond in het thema van 'Vernieuwen en verbinden', tevens de titel van het nieuwe strategisch plan dat werd gepresenteerd. Die woorden kregen een prominente, soms wat vergezochte, plek in de diverse toespraken, zelfs bij een oratie over nanotechnologie. 'Onze gemeenschap hebben wij in deze digitale tijd meer dan ooit leren waarderen', zei Annetje Ottow, voorzitter van het college van bestuur. 'We hebben nu aan den lijve ondervonden hoe zwaar mensen het in deze tijd hebben gehad, zowel fysiek als mentaal, en hoe belangrijk het is om er voor elkaar te zijn en oog te hebben voor elkaar.'

'Er gaan ook zaken niet goed', voegde ze toe. 'Werkdruk en sociale veiligheid staan bijvoorbeeld hoog op de agenda. Die zaken willen wij niet wegmoffelen, maar aanpakken.'

In de diesrede benadrukte rector magnificus

Hester Bijl een ander speerpunt van het plan: de noodzaak van interdisciplinaire wetenschap. Zij deelde daarover haar eigen onderzoekservaringen. 'We waren anders opgeleid en hadden geen gemeenschappelijke taal. Desondanks vond ik samenwerken met collega's uit andere disciplines zeer de moeite waard.'

De twee diesoraties stonden in het teken van de aanhoudende pandemie, ongewild ook qua symboliek: beide vonden via een videoverbinding plaats, omdat de hoogleraren in quarantaine zaten. 'Je zult het niet geloven', grapte Bijl. 'Maar het is echt zo.'

Matthias Barz, hoogleraar biofarmacie, zat achter zijn scherm uitgedost in hooglerarentenu. Dat het thuiswerken ondanks de tweejarige pandemie nog niet bij hem was ingeburgerd, bleek toen hij worstelde met zijn gedempte microfoon. Zodra de kerk rumoerig werd, ging het scherm over in een opname van zijn oratie.

Er volgde een technisch verhaal over de nanotechnologie die in coronavaccins is gebruikt. Barz pleitte voor meer samenwerking tussen onderzoekers en de industrie: juist daarvoor kon het vaccin zo snel worden ontwikkeld. Meta Roestenberg, hoogleraar humane modellen voor vaccinontwikkeling, ook in quarantaine, loste hem af met een activistische oratie over infectieziekten in arme landen. Zij hekelde de vaccinongelijkheid die rijke landen gecreëerd hebben in de coronapandemie. 'Als wij de wereld willen wapenen tegen infectieziekten, zullen we ons niet moeten beperken tot landsgrenzen.'

Ook een eredoctoraat werd via een videoverbinding uitgereikt. Rosemary Joyce, antropoloog aan de universiteit van Berkeley, kon vanwege reisbeperkingen niet naar Leiden komen. Marja Spierenburg, hoogleraar antropologie, loofde haar voor haar onderzoek naar gender, identiteit en ongelijkheid in de archeologie. Op het podium stalde ze het fysieke doctoraat uit, wat voor online ontroering zorgde: op het scherm pikt Joyce een traantje weg.

Foto Arto Kievit

Gewoon zo hard mogelijk stampen

'Met zijn kin op zijn voorwiel' won promovendus Jurjun van der Velde zondag het NK Tegenwindfietsen. 'Doping mag, zolang je het maar met de rest deelt'

DOOR PIM BAKX

'Ik ging dit jaar voor de revanche', vertelt Jurjun van der Velde (25). 'Ik had een jaar of vijf geleden al een keer meegedaan. Toen werd ik vierde of vijfde.'

Zondag won de Leidse promovendus in de biofarmacie de zevende editie van het NK Tegenwindfietsen. Op identieke stadfietsen waarvan alleen de zadelhoogte mocht worden aangepast moesten 325 deelnemers de 8,5 kilometer lange Oosterscheldekering trotseren en ondertussen de snijdende kou, rondspetterende snottebellen en windstoten van meer dan 80 kilometer per uur zien te doorstaan. Hoewel een storm met windkracht negen over Neeltje Jans suisde, eindigde Van der Velde met een tijd van 20 minuten en 22 seconden – ruim 26 seconden voor de nummer twee.

'Ik had een speciaal aerodynamisch fietspak meegenomen om alles eruit te kunnen halen qua snelheid', zegt hij. 'Ik zag iemand in een soort eenhoornoutfit fietsen en een paar gasten in een jurk. Bij de dames won een Olympisch roeister (Lisa Scheenaard, red.), die af-

gelopen spelen in Tokio nog een medaille haalde.' Dat is precies wat het evenement zo bijzonder maakt, vindt organisator Robrecht Stoekenbroek. 'Dat iemand uit een rijtjeshuis uit weet-ik-veelwaar het ineens opneemt tegen een Olympisch sporter in hetzelfde klassement. Waar heb je dat nog meer?'

Eenhoornpak of supersonische fietsoutfit, aan veel eisen zijn de deelnemers niet gebonden. 'We hebben een buitengewoon olijk deelnemersreglement', aldus Stoekenbroek. 'Daar staat bijvoorbeeld in dat je wel mag overgeven, maar alleen in de aangewezen vomit areas. Verder moet je vóór de volgende volle maan binnen zijn, mogen blindengeleidehonden meelopen mits ze de deelnemer niet voorttrekken en is doping toegestaan zolang je het maar met de anderen deelt.'

Alleen het feloranje sponsorpetje van een stroomleverancier dient 'fier op je hoofd en met de klep omhoog' gedragen te worden, zegt Stoekenbroek. 'Er fladderden heel wat petjes rond. Maar hij zit behoorlijk stevig.' Stoekenbroek, die zelf al meerdere edities meefietste, weet hoe hets tocht kan zijn. 'Het is alsof je op een opeefiets een touretappe probeert te winnen. Je zit onhandig, je moet jezelf plat maken. Alleen met benen als die van Tom Dumoulin maak je nog een kans. Dit jaar was zonder meer een van de pittigste.'

'Ik hing helemaal over mijn stuur heen met mijn kin bijna op mijn voorwiel', verklaart Van der Velde zijn tactiek. 'En dan gewoon zo hard mogelijk stampen.'

Behalve de eeuwige roem won hij ook de felbegeerde betonnen medaille. Twee vrienden die ook deelnamen, eindigden als vijfde en negende. 'Ze baalden dat ze het podium niet hebben gehaald, dus de volgende keer zijn ze er weer bij.'

Hij heeft wel slecht nieuws voor ze. 'Ik wil dan ook weer mijn titel verdedigen.'

MARETJES

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van 4.500 euro te boven gaan.

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week bijles en huiswerkbegeleiding op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord**, 10 leerlingen **basisonderwijs**, groep 4 t/m 8. **Voortgezet onderwijs**: *Twee leerlingen. *Nederlands, brugklas. *Nederlands, wiskunde, 2vmo basis.

*Nederlands, schakelklas NT2. *Natuurkunde, 5 vwo. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week. Onderwijswinkel Arubapad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoomen@owwleiden.nl.

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi- commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. BTW voor elke vijftendertig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet B.V., postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023-571 47 45. E-mail: Zandvoort@bureauvanvliet.com

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter @weekbladmare
Instagram @weekbladmare
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 10.000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Anoushka Kloosterman
a.s.kloosterman@mare.leidenuniv.nl
Sebastiaan van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid, m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Susan Wichgers, s.wichgers@mare.leidenuniv.nl
Oscar van Putten (stagiair)
oscarvanputten@gmail.com

Medewerkers: Pim Bakx | Remco Breuker | Omar Ghalay | Maia de Quay | Olaf Leeuwis

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg, joostmarcellis.nl

Fotografie: Taco van der Eb | Marc de Haan

Illustraties: Bas van der Schot | Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet B.V.
Postbus 20 2040 AA Zandvoort,
Telefoon 023 - 571 47 45
E-mail sales@bureauvanvliet.com
<https://bureauvanvliet.com/advertentie/Weekblad>

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) | Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter (secretaris) | Willem van der Does | Annemarie Drahmman | Nour Eldin Emarra | Zoë van Litsenburg | Roel van Niekerk | Frank Rensen | Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

LAMME LEIDSE MEMES

Peter (31) veel te druk met ongevraagd levensadvies geven aan de nieuwe lichten sjaarzen om baan te zoeken

DE DAS

Dit zou best wat kunnen worden

Vlnr: Lucas Willemsens, Eric Faassen en Rob Müller

Studentenband Painted Pillars speelt zondag op Stukafest. *Mare* sprak twee van de drie bandleiden. ‘Muziek maken, dat laten we gewoon een beetje gebeuren.’

DOOR OSCAR VAN PUTTEN
FOTO STEPHANIE ESAJAS

Gitarist Eric Faassen (24, filosofie): ‘Rob en ik kennen elkaar van de middelbare school. We speelden toen veel samen op mijn zolderkamer. Ik maakte ook weleens muziek met mijn huisgenoot Lucas (Willemsens, drummer en student informatica, red.)’
Bassist Rob Müller (23, afgestudeerd): ‘Het idee van een band hing een tijdje in de lucht. In juni vorig jaar maakte Eric een appgroep aan. Daarna gingen we samen repeteren.’
Faassen: ‘Eerst was dat in Lucas’ kamer, omdat zijn drums daar stonden. We hebben eigenlijk nooit klachten gekregen dat we teveel lawaai maakten. Sterker nog, we kregen toen complimenten van de onderburen dat ze onze muziek leuk vonden. Nu wisselen we repetities af tussen ons huis en een oefenruimte in Voorschoten.’
Müller: ‘Ons doel is om elke maand een nieuw nummer uit te brengen. Dat is een soort stok achter de deur, zodat we productief blijven. We hebben er tien al geschreven, die gaan we op Stukafest spelen.’
Faassen: ‘Een paar antieke nummers hebben we afgestoft en herschreven. Onze eerste single, “The Stoic”, hebben we in klas vijf bedacht.’
Müller: ‘Die oude liedjes konden we opeukken met drums, dan zijn ze toch heel anders.’
Faassen: ‘De band is heel lang naamloos geweest. We wilden niet toegeven aan een naam waar we niet volledig achter stonden. Painted Pillars komt van standbeelden en pilaren in de antieke wereld: die waren vroeger geveerd, maar nu zijn ze allemaal wit. ‘Wij zijn een driemansband met gitaar, bas en drums. Die combinatie is niet origineel, maar wij willen daar iets nieuws van maken. Wij willen die pilaren opnieuw verven.’
Müller: ‘En het allitereert mooi.’
Faassen: ‘Onze eerste opnames hebben we in augustus gemaakt in een studio in Rotterdam. Een student geluidstechniek had iemand nodig voor zijn eindopdracht.’
Müller: ‘Het was een aparte studio. Een tapijt van panterprint, een bank van zebra-print, kussens van tijgerprint, alsof ze daar elk dier wilden hebben.’

Faassen: ‘De setting was heel kitscherig.’
Müller: ‘Ik zou mijn huis niet zo inrichten, maar het voegde absoluut toe aan de ervaring.’
Faassen: ‘Het deed denken aan onze stijl. We houden ervan om alles te incorporeren wat we leuk vinden, ook al past het niet bij elkaar. We hebben geen duidelijke artistieke visie. We luisteren andere muziek en benaderen onze instrumenten op een andere manier. We laten het gewoon een beetje gebeuren.’
Müller: ‘We hebben wel enige zelfkritiek. Er moet altijd een moment zijn dat iedereen zegt: dit klinkt goed.’
Faassen: ‘Sommige nummers zijn popachtig, andere lijken meer op punk of op rock. Maar we krijgen vaak te horen dat er samenhang is tussen onze nummers.’
Müller: ‘Op Spotify moet je een genre kiezen, dat vonden wij lastig. Daar hebben we alternatieve rock, indie en pop rock aangevinkt. Voor punk zijn we net niet hard genoeg.’
Faassen: ‘Ik ben heel trots dat we op Stukafest staan. Ik had twee jaar geleden in ons huis een optreden georganiseerd voor een andere band. De organisatie vroeg mij of ik dat weer wilde doen. Toen liet ik weten dat ik inmiddels zelf in een band speelde.’
Müller: ‘Destijds was het idee nog dat we bij hem thuis zouden optreden. Later zijn alle acts verplaatst naar de Wibar. Dat vind ik wel echt een upgrade. Je hebt meer publiek en een betere locatie. Plus: een concert in dit huis kan altijd nog.’

Faassen: ‘We proberen op wat kleinere festivals te komen deze zomer en uiteindelijk ook op de Popronde. We waren ook gevraagd voor de Museumnacht, maar dat gaat niet door omdat de locatie te klein is.’
Müller: ‘Het balletje begint nu te rollen. We zijn nu al veel groter dan we in juni dachten te worden. Muziek op Spotify krijgen was ons eerste doel, en een halfjaar later zijn we optredens aan het boeken.’
Faassen: ‘We zijn nu nog aan het aftasten hoe groot we mogen dromen. Maar als we het afmeten aan de kleine succesjes, dan zou het nog wat kunnen worden.’

Stukafest niet op kamers, wél in de Wibar

Na een jaar online krijgt Stukafest Leiden weer een fysieke versie, ditmaal in de Wibar. Behalve Painted Pillars treedt ook rapper Babs op. Zij schopt naar eigen zeggen tegen de stereotypes rond gender en seksualiteit die door de maatschappij worden opgelegd. Cabaretier Luuk van der Vaart maakt grappen over teleurstellende dates. De geboren en getogen Leidenaar won eerder de publieksprijs van het Groninger Studenten Cabaret Festival én de jury- en publieksprijs van het Amsterdam Studenten Cabaret Festival. En verder zullen de podcastmakers van MaxiPoezie gedichten voordragen en gesprekken houden over wetenschap.

Stukafest Leiden 2022, Wibar, zondag 13 februari, 13-17u

‘Wij kunnen hier doen en laten wat we willen’

DOOR PIM BAKX
FOTO TACO VAN DER EB

Huis: 't Kasteel (Boommarkt)
Huur: €416,50
Bewoners: 5
Oppervlakte: 20m²

Dat is een flinke tocht omhoog.

‘Van de voordeur beneden tot aan mijn kamer moet je zeven trappen beklimmen. Maar ik moet zeggen dat ik het nooit in één keer doe. Ik maak altijd eerst een tussenstop in de fusie, even uitrusten.

‘Iedereen die hier voor het eerst komt, vraagt altijd: “Hoe doe je dit als je bezopen thuiskomt?” Maar niemand uit ons huis heeft er ooit problemen mee gehad.

‘Café De Kroeg zit hieronder, dat is wel een gek dingetje. In ons huis zit ook een kamer van De Kroeg waar we niet in kunnen. Het pand zit als een soort trisblokjes in elkaar.’

Hoe is dat qua overlast?

‘Als de kroeg stampvol staat, hoor je in de fusie heel duidelijk de krukken schuiven. Maar aan de andere kant: wij kunnen dus ook doen en laten wat we willen.

‘Tijdens de vorige lockdown hebben we een groot feest gehad. De politie kwam kijken, maar stond aan de andere kant van het water, bij de Apothe-

kersdijk. Daar schenen ze met een lamp het raam van de fusie in, maar het was niet echt duidelijk dat het geluid van ons kwam. Onze voordeur zit heel erg verstopt. Voorbijgangers zien die ook niet.’

Doen jullie veel samen?

‘Er komt binnenkort een datediner en een huisweekend aan. Laatst hadden we kerstdiner. Iedereen pakte een gang. Er werd eerst goed gekookt en daarna veel gedronken.

‘Om tien over half negen zit iedereen in de fusie klaar om *De Slimste mens* te kijken. Rond etenstijd is het juist *Lang Leve de Liefde* en *First Dates*. Dan zitten we iedereen af te zeiken en heerlijk ordinair tegen de tv te schelden.

‘Pas hadden we ons jaarlijkse darttoernooi waarbij je een grote wisselbokaal kunt winnen. Ik ben zelf laatste geworden, terwijl ik dacht dat ik het prima kon. Als verliezer krijg je gelukkig geen grote straffen.’

Is het zwaar als sjaars van Minerva?

‘Het valt wel mee. Ik doe het vuilnis, fix het bier, en soms heb ik wat tijdelijke taken. Het is ook een vrij nieuw huis, de een-na-oudste zit er pas een jaar, een half jaar langer dan ik.

‘In het begin was het even zoeken. Toen de wasmachine kapot ging, dacht ik eerst dat ik het zelf moest fixen. Pas na drie dagen kwam ik erachter dat we hem leesten. Mijn kleren zaten uiteindelijk een week vast in de machine. Ze ruiken niet meer gek, maar de kleuren en stof van zijn helemaal gemengd. Maar ik heb even wat *life hacks* opgezocht: als het goed is, kan ik dat met een scheermesje weer fixen.’

COLUMN | MAIA DE QUAY

Het ligt niet aan de zoi. Het ligt aan mij

Sinds een paar maanden wordt mijn rust en welzijn zo'n tien keer per dag verstoord door het schelle geluid van onze deurbel. Niet één, niet twee, maar meestal drie keer moet het ding afgaan voordat iemand zich geroepen voelt om de barre wandeling van twintig meter naar de voordeur te maken om te zien wie er voor de deur staat.

Het antwoord? Een bezorger afkomstig van de firma DHL, PostNL, UPS, Thuisbezorgd, Gorillas, UberEats, Getir of een handelaar van niet nader te noemen alternatieve geneesmiddelen.

Ik woon op de begane grond van een studentencomplex dat meer dan 150 studenten huisvest, en dat blijkt nog wel eens een

ongelukkige combinatie te zijn. Bierflesjes die van vier hoog naar beneden worden geflikkerd en kapot vallen voor ons fusieraam, een berg aan sigarettenpeuken in de portiek en de constante stroom aan bezorgers die bij ons - huisnummer eindigend op 3 - aanbelt voor bezorging van pakketjes voor bewoners van B, C, en D.

Dat de bezorgers het wel goed gemaakt weten en besluiten alles bij één huis te dumpen is uiteraard niét het probleem. Nee, het probleem is mijn groeiende frustratie voor luie medestudenten die te beroerd zijn om vijf minuten naar de Hoogvliet of Haarlemmerstraat te fietsen om daar hun fles cola te kopen of een godsvermogen bij de Zara uit te geven.

Het probleem is dat ik oud word. De luiheid houdt namelijk niet op bij de voordeur, maar verspreidt zich door mijn hele huis. En het confronterende van dit alles, is dat dat altijd al zo was. Al jaren is mijn studentencomplex een grauwe, gore, naar bier ruikende bunker, en al jaren staat mijn huis vol met planten die niet genoeg water krijgen, afwas die geen eigenaar kent en winkelkarren die onze gang langer gezien hebben dan

de binnenkant van de Hoogvliet. Het probleem, dat ben ik.

Want sinds een tijd vind ik het vervelend, smerig en ondraaglijk worden dat alles altijd vies is, dat ik niet op mijn blote voeten naar de keuken kan lopen en dat ik altijd tien minuten moet zoeken naar schone pannen en bestek. Het is de studentenhuiscoulette in actie, de bevestiging dat mijn lange (en uiteraard zeer iconische) run in mijn studentenhuis binnenkort aan een eind moet komen.

Wat ik namelijk altijd heb geloofd, is dat de luiheid en smerigheid een constante is, maar dat je persoonlijke afkeer daarvoor in je eerste maanden in een studentenhuis eerst drastisch afneemt om vervolgens heel geleidelijk terug te groeien.

Als je je dan een paar jaar later 'ineens' gaat storen aan diezelfde dingen, ligt dat dus aan jou, en niet aan de zoi. Reflectief is dat zeker, maar makkelijk onder ogen te komen zeker niet. Tijd voor mij om na te gaan denken over mijn nalatenschap, maar nu nog even niet: de bel gaat.

‘Opeens vind ik het ondraaglijk worden dat alles altijd smerig is’